

Valtiovarainministeriö
Julkisen hallinnon ICT-toiminto

Viite
Lausuntopyyntö VM 155:00/2011 19.10.2012

Asia
Lausunto julkisen hallinnon ICT:n hyödyntämisen strategiasta 2012 - 2020

Ulkoasiainministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua strategialuonnoksesta. Strategian kohdeajanjakso on pitkä. Ehkä jopa niin pitkä, että strategisia linjauksia lienee syytä tarkastella useaan otteeseen strategian toteumaseurannan yhteydessä.

Strategian linjausalueiden toteuttamisen peruslähtökohtana tulee olla ministeriön näkökulmasta tieto- ja prosessilähtöinen arkkitehtuuri, jota vastaan toimintojen ja palvelujen kehittäminen tulee toteuttaa. Joitakin havaintoja strategian linjausalueista:

- palveluinnovaatioiden ekosysteemit on käsitteenä epämääräinen ja jää kovin ylätasolle. Oleellista on tuottaa ja kehittää palveluja ja toimintoja hyödyntäen uutta teknologiaa ja huomioiden sen tarjoamat mahdollisuudet yhteistoiminnalle
- avoin tieto ja tiedon hyväksikäyttö erityisesti hallinnon sisällä on hyvä tavoite. Valitettavasti strategiasta puuttuu lähes täysin tiedon turvaamisen näkökulma, koska ainoastaan tiedon eheyden, saatavuuden ja luotettavuuden keinoin on saavutettavissa tietoympäristö, jolla yhteiskäyttöinen ja avoin tieto on luotettavaa ja hyödynnettävää. On myös huomioitava, että kaikki hallinnon tieto ei voi olla avointa erityisesti tietosuojasyistä
- kyky hyödyntää ICT:tä korostaa osaamisen merkitystä useilla tasoilla. ICT on keskeinen työkalu johon investoiminen tuottaa parhaan tuloksen silloin, kun luotuja mahdollisuuksia osataan käyttää ja vanhoista toimintatavoista voidaan luopua uusien osoittautuessa tehokkaammiksi
- tietohallinnon rakenteiden selkeys on luonnollisesti tärkeää, mutta ennemmin on huomioitava koko hallinnon rakenteiden selkeys. Kirjoitettaessa ICT-strategiaa työkalu muodostuu helposti itseisarvoksi ja näin on valitettavasti osin nähtävissä käyneen myös käsillä olevassa strategialuonnoksessa. Toiminnan rakenteiden selkeys antaa mahdollisuuden myös parempaan ICT:n hyödyntämisessä. Toki substanssitoiminnan on myös kyettävä luottamaan siihen, että tarjolla

olevien ICT-palvelujen avulla toiminnan kehittäminen on mahdollista ja ICT:stä ei muodostu ylimääräistä kustannuserää ja kehittämistyön estettä

- ICT-infrastruktuurin toimivuus on luonnollisesti toimivan hallinnon kivijalka. Teknologia-arkkitehtuurin pohjalta on mahdollista luoda kehikko, jossa tekniset ratkaisut tarjoavat joustavat ja helposti kohdennettavat palvelut julkishallinnon hyvin moninaisille sekä erilaisia palvelutasoja ja esimerkiksi turvallisuutta edellyttävillä toiminnoilla. Teknologian vakioinnin ja toisaalta palvelutarpeista lähtevän joustavuuden rakentamisen välille on löydettävä tasapaino.

Ulkoasiainhallinnon näkökulmasta strategiassa tuodaan siis liian vähän esille tietoturvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Hallinnossa on toki tekeillä myös yhteiskunnan kyberstrategiatyö, jossa tätä teemaa luonnollisesti käsitellään. On kuitenkin huomioitava, että strategioiden tulee olla rinnakkaisia ja toisiaan täydentäviä, jotta ne optimaalisesti hyödyttävät kokonaisuutta. Toinen tekijä, jota voisi painottaa aavistuksen verran enemmän, on kansainvälisyys. Kansakuntana ja hallintona olemme jatkuvasti entistä tiiviimmin osa kansainvälistä yhteisöä. Strategian tulee toki lähteä puhtaasti kansallisista eduista ja kansallisen toiminnan kehittämisestä, mutta rajapinnat ja lisääntyvä vuorovaikutus on otettava laajalti huomioon.

Ari Uusikartano
tietohallintojohtaja

Liitteet -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Hallintopalvelut

HAL-40 Ari Uusikartano

Asiasanat TIETOHALLINTO, TIETOYHTEISKUNTA

Hoitaa HAL-40

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi AVS-PAL; HAL-01; KEO-01; KEO-20; KEO-50; KPA-01; KPO-20; NSA-00

Laatija jakanut VM
